

**Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego
nr 1 w Osieku nad Wisłą**

Stajenczynki 27
87 – 125 Osiek nad Wisłą

Tel.: 666-176-177
E-mail: biuro@dejot.pl
WWW: www.dejot.pl

NPKU NR 1
w Osieku nad Wisłą

Instrukcja stanowiskowa
i
Instrukcja BHP

Sporządzimy ją dla Ciebie

Instrukcje bhp to obowiązkowy element wyposażenia każdego stanowiska pracy. Zgodnie z art. 237⁴ Kodeksu pracy oraz § 41 ust.1 rozporządzenia MPiPS z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bhp pracodawca ma **obowiązek** udostępnić pracownikom, do stałego korzystania, aktualne instrukcje bhp dotyczące:

1. stosowanych w zakładzie procesów technologicznych oraz wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników;
2. obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych;
3. postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi;
4. udzielania pierwszej pomocy.

Wyposażenie stanowisk w instrukcje bhp podlega kontroli PIP, a ich brak może skutkować karą pieniężną. Podpisana instrukcja bhp jest dokumentem równie ważnym jak przepisy wewnątrzzakładowe (np. regulamin pracy, zarządzenia wewnętrzne), który musi być bezwzględnie przestrzegany przez wszystkich pracowników. Nieprzestrzeganie postanowień stanowiskowych instrukcji bhp może spowodować poważne konsekwencje dla życia i zdrowia pracowników. Za nieprzestrzeganie postanowień instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy pracodawca może nakładać na pracowników kary porządkowe określone w art. 108 § 1 i 2 Kodeksu pracy.

Jak wynika z art. 237⁴ Kodeksu pracy pracownik jest obowiązany potwierdzić na piśmie zapoznanie się z przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy. Instrukcje bhp są traktowane jako zasady bhp a więc wynika, że zapoznanie się pracownika z instrukcją bhp powinno być każdorazowo potwierdzone na piśmie.

Zawartość instrukcji BHP

Jak wynika z § 41 ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów bhp instrukcje stanowiskowe bhp powinny w sposób zrozumiały dla pracowników wskazywać czynności, które należy wykonać przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności do wykonania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników.

Instrukcje bhp dotyczące prac związanych ze stosowaniem niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych powinny uwzględniać informacje zawarte w kartach charakterystyki tych substancji i preparatów.

Instrukcja bhp powinna składać się z następujących ogólnych elementów:

1. uwagi i informacje ogólne, np. kto jest upoważniony do obsługi urządzenia, informacje dotyczące badań profilaktycznych, szkoleń bhp lub kwalifikacji zawodowych, uwagi dotyczące odzieży, rękawic i obuwia ochronnego oraz środków ochrony indywidualnej,
2. podstawowe warunki bezpiecznej pracy tj. informacje dotyczące organizacji stanowiska pracy z punktu widzenia bezpieczeństwa, np. w zakresie wyznaczania i utrzymania dróg transportowych, zabezpieczenia urządzeń ciśnieniowych przed gromadzeniem się ładunków elektrostatycznych itp.),
3. czynności do wykonania przed rozpoczęciem pracy np. w zakresie kontroli stanu technicznego urządzenia lub przygotowania materiału do obróbki,
4. czynności podczas pracy takie, których wykonywanie czy przestrzeganie zapewnia faktyczne bezpieczeństwo pracy, np. niepalenie tytoniu na stanowisku pracy,
5. wykazu czynności zabronionych np. przy eksploatacji wózków jezdniowych podnośnikowych zabrania się operatorowi podnoszenia innych osób na widłach wózka,
6. czynności do wykonania po zakończeniu pracy np. informacje o uporządkowaniu stanowiska pracy,
7. uwagi końcowe np. jakie postępowanie obowiązuje, jeśli nastąpi wypadek na stanowisku pracy, sposób przekazania stanowiska następcy przy pracy zmianowej.

Instrukcja bhp powinna opierać się oczywiście na uwarunkowaniach prawnych i normach, lecz nie ma obowiązku przywoływania tychże przepisów prawnych i norm, gdyż wydłuża to treść instrukcji, a samemu pracownikowi niewiele one mówią.

Kto opracowuje instrukcje stanowiskowe z zakresu bhp?

Ustawodawca nakłada na pracodawcę obowiązek zapewnienia właściwych instrukcji bhp na stanowiskach pracy, ale nie wskazuje kto jest zobowiązany do ich opracowania. Z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 109, poz. 704 z późn. zm.) nie wynika obowiązek ich opracowania przez pracownika tej służby, lecz jedynie obowiązek **opiniowania** instrukcji bhp.

Wyłącznie od pracodawcy zależy, komu zleci opracowanie instrukcji.

Pracodawca może również zlecić wykonanie takich instrukcji specjalistom z zewnątrz,

którzy przy udziale przedstawicieli pracowników macierzystego zakładu, stworzą instrukcje dostosowane do specyfiki konkretnego zakładu pracy.

Warto dodać, że zgodnie art. 237^{11a} § 1 Kodeksu pracy pracodawca powinien skonsultować opracowane instrukcje z pracownikami lub ich przedstawicielami. Zaleca się, aby treść instrukcji bhp przed jej wdrożeniem była skonsultowana z możliwie jak najszerszym gronem załogi, od kierownictwa firmy do szeregowego pracownika, a przede wszystkim z pracownikiem służby bhp.